

ประโยค บ.ศ. ๑-๒ (ห้อง ๒)
เฉลยบาลีไวยากรณ์ (ครั้งที่ ๓)
สอบ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

๑. จงตอบคำถามต่อไปนี้

- ก. นามทั้ง ๓ นั้น ต้องประกอบด้วยอะไรบ้าง ฯ
ข. นามศัพท์นั้น แบ่งเป็นกี่อย่าง ฯ อะไรบ้าง ฯ
ค. นามศัพท์ ท่านแบ่งเป็นลิงค์เท่าไร ฯ อะไรบ้าง ฯ

๑. จงตอบคำถามต่อไปนี้

- ก. นามทั้ง ๓ นั้น ต้องประกอบด้วยลิงค์ วจนะ และ วิภัติ ฯ
ข. นามศัพท์นั้น แบ่งเป็น ๓ อย่าง ฯ คือ นามนาม ๑ คุณนาม ๑ สัพพนาม ๑ ฯ
ค. นามศัพท์ ท่านแบ่งเป็น ๓ ลิงค์ ฯ คือ ปุงลิงค์ เพศชาย ๑ อิตถิลิงค์ เพศหญิง ๑ นปุงสกลิงค์ มิใช่เพศชาย มิใช่เพศหญิง ๑ ฯ

๒. จงตอบคำถามต่อไปนี้

- ก. นามเช่นไร จัดเป็นสาธารณนาม ฯ
ข. นามเช่นไร จัดเป็นอสาธารณนาม ฯ
ค. น้องหมูแดง, สามเณร, วัดโมลีโลกยาราม, สุนัข, สวนลุมพินี เป็นนามประเภทไหน ฯ

๒. จงตอบคำถามต่อไปนี้

- ก. นามที่ทั่วไปแก่คน, สัตว์, ที่, สิ่งของ อื่นได้ เหมือนคำว่า มนุสโส มนุสฺส, ตีรจฉานโน สัตว์ตีรจฉาน, นครเมือง เป็นต้น จัดเป็นสาธารณนาม ฯ
ข. นามที่ไม่ทั่วไปแก่สิ่งอื่น เหมือนคำว่า ทีฆาวุ กุมารชื่อทีฆาวุ, เอราวโณ ช้างชื่อเอราวโณ, สาวตถิเมืองชื่อสาวตถิ เป็นต้น จัดเป็นอสาธารณนาม ฯ
ค. น้องหมูแดง, วัดโมลีโลกยาราม, สวนลุมพินี เป็นอสาธารณนาม สามเณร, สุนัข เป็นสาธารณนาม ฯ

๓. จงตอบคำถามต่อไปนี้

- ก. อะไรจัดเป็นนามนาม ฯ แบ่งออกเป็นเท่าไร ฯ อะไรบ้าง ฯ
ข. นามที่แสดงลักษณะของนามนามคืออะไร ฯ แบ่งเป็นกี่ชั้น ฯ อะไรบ้าง ฯ
ค. อะไรจัดเป็นสัพพนาม ฯ

๓. จงตอบคำถามต่อไปนี้

- ก. นามที่เป็นชื่อของ คน, สัตว์, ที่, สิ่งของ จัดเป็นนามนาม ฯ แบ่งออกเป็น ๒ ฯ คือ สาธารณนาม ๑ อสาธารณนาม ๑ ฯ
ข. นามที่แสดงลักษณะของนามนามคือคุณนาม ฯ แบ่งเป็น ๓ ชั้น ฯ คือ ปกติ ๑ วิเสส ๑ อติวิเสส ๑ ฯ
ค. ชื่อสำหรับใช้แทนนามนาม ที่ออกชื่อมาแล้ว เพื่อจะไม่ให้ซ้ำๆ ซากๆ ซึ่งไม่เพราะเหตุ เป็นสัพพนาม ฯ

๔. จงตอบคำถามต่อไปนี้

- ก. คำพูดในบาลีภาษาจัดเป็นวจนะไว้เท่าไร ฯ อะไรบ้าง ฯ
ข. วิภัตตินามนั้น มีกี่ตัว ฯ แบ่งเป็นอย่างไร ฯ อะไรบ้าง ฯ
ค. อะไรเรียกว่า การันต์ ฯ จงจัดลงในลิงค์ทั้ง ๓ มาดู ฯ

๔. จงตอบคำถามต่อไปนี้

- ก. คำพูดในบาลีภาษาจัดเป็นวจนะไว้ ๒ ฯ คือ เอกวจน คำพูดสำหรับออกชื่อของสิ่งเดียว ๑ พหูวจน คำพูดสำหรับออกชื่อของมากกว่าสิ่งเดียว คือตั้งแต่ ๒ สิ่งขึ้นไป ๑ ฯ

ข. วิภัติภาษานั้น มี ๑๔ ตัว ๆ แบ่งเป็นเอกวจนะ ๗ พหุวจนะ ๗ ๆ ดังนี้

วิภัติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา ที่ ๑	ลี	โย
ทุติยา ที่ ๒	อํ	โย
ตติยา ที่ ๓	นา	หิ
จตุตถิ ที่ ๔	ส	นํ
ปัญจมี ที่ ๕	สมา	หิ
ฉกฺฉิ ที่ ๖	ส	นํ
สัตตมี ที่ ๗	สมิ	สุ

๑

ค. สระที่สุดแห่งศัพท์ เรียกว่า การันต์ ๆ จัดลงในลิงค์ทั้ง ๓ ดังนี้

ปุงลิงค์ มีการันต์ ๕ คือ อ อิ อี อุ อู

อิตถิลิงค์ มีการันต์ ๕ คือ อา อิ อี อุ อู

นปุงสกลิงค์ มีการันต์ ๓ คือ อ อิ อุ ๆ

๕. ในบาลีภาษานั้น ท่านแบ่งลิงค์เป็นเท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ นามนามเป็นได้กี่ลิงค์ ๆ

๕. ในบาลีภาษานั้น ท่านแบ่งลิงค์เป็น ๓ ๆ คือ

ปุงลิงค์ เพศชาย ๑

อิตถิลิงค์ เพศหญิง ๑

นปุงสกลิงค์ มิใช่เพศชาย มิใช่เพศหญิง ๑ ๆ

นามนามเป็นลิงค์เดียว คือ จะเป็นปุงลิงค์ อิตถิลิงค์ หรือ นปุงสกลิงค์ ก็อย่างเดียบบ้าง เป็น ๒ ลิงค์ คือ ศัพท์อันเดียว มีรูปอย่างเดียว เป็นได้ทั้ง ๒ ลิงค์ หรือมูลศัพท์เป็นอันเดียว เปลี่ยนแต่สระที่สุดให้แปลกกัน พอเป็นเครื่องหมายให้ต่างลิงค์กันบ้าง ๆ

๖. เกตุ (สง) ซึ่งเป็น อุ การันต์ในปุงลิงค์มีวิธีแจกด้วยวิภัติทั้ง ๗ อย่างไรบ้าง ๆ

๖. เกตุ (สง) ซึ่งเป็น อุ การันต์ในปุงลิงค์มีวิธีแจกด้วยวิภัติทั้ง ๗ ดังนี้

วิภัติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา ที่ ๑	เกตุ	กตโว เกตุ
ทุติยา ที่ ๒	เกตุํ	กตโว เกตุ
ตติยา ที่ ๓	เกตุนา	เกตุหิ เกตุภิ
จตุตถิ ที่ ๔	เกตุสส เกตุโน	เกตุนํ
ปัญจมี ที่ ๕	เกตุสมา เกตุมาหา	เกตุหิ เกตุภิ
ฉกฺฉิ ที่ ๖	เกตุสส เกตุโน	เกตุนํ
สัตตมี ที่ ๗	เกตุสมิ เกตุมาหิ	เกตุสุ
อालปนนะ	เกตุ	กตโว เกตุ

๗. อจจระ (นางอัปสร) ซึ่เป็น อา การันต์ ในอิติลึงค์ มีวิธีแจกด้วยวิภตติทึ่ ๗ อย่งไรบั้ง ๑

๗. อจจระ (นางอัปสร) ซึ่เป็น อา การันต์ ในอิติลึงค์ มีวิธีแจกด้วยวิภตติทึ่ ๗ ดั่งนี้

วิภตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา ที่ ๑	อจจระ	อจจระโย อจจระ
ทุติยา ที่ ๒	อจจริ	อจจระโย อจจระ
ตติยา ที่ ๓	อจจระย	อจจระหิ อจจระภิ
จตุตถิ ที่ ๔	อจจระย	อจจระนั
ปัญจมี ที่ ๕	อจจระย	อจจระหิ อจจระภิ
ฉัฎฐิ ที่ ๖	อจจระย	อจจระนั
สัตตมี ที่ ๗	อจจระย อจจระยั	อจจระสุ
อาลปนะ	อจจเร	อจจระโย อจจระ

๘. อารมมณ (อารมณ) ซึ่เป็น อ การันต์ ในนปุงสกลึงค์ มีวิธีแจกด้วยวิภตติ ทึ่ ๗ อย่งไรบั้ง ๑

๘. อารมมณ (อารมณ) ซึ่เป็น อ การันต์ ในนปุงสกลึงค์ มีวิธีแจกด้วยวิภตติ ทึ่ ๗ ดั่งนี้

วิภตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา ที่ ๑	อารมมณั	อารมมณานิ
ทุติยา ที่ ๒	อารมมณั	อารมมณานิ
ตติยา ที่ ๓	อารมมณเณ	อารมมณเหหิ อารมมณเภภิ
จตุตถิ ที่ ๔	อารมมณสส อารมมณาย อารมมณตถั	อารมมณานั
ปัญจมี ที่ ๕	อารมมณสสมา อารมมณมหา อารมมณา	อารมมณเหหิ อารมมณเภภิ
ฉัฎฐิ ที่ ๖	อารมมณสส	อารมมณานั
สัตตมี ที่ ๗	อารมมณสมิ อารมมณมหิ อารมมณเ	อารมมณเสุ
อาลปนะ	อารมมณ	อารมมณานิ

๙. พยัญชนะที่ ๑ ที่ ๒ ในวรรคทึ่ ๕ คือ _____ และ _____ ๑๑ ตัวนี้ เป็น อโฆสะ ๑

๙. พยัญชนะที่ ๑ ที่ ๒ ในวรรคทึ่ ๕ คือ ก ข, จ ฉ, ฎ ฐ, ต ถ, ป ผ และ ส ๑๑ ตัวนี้ เป็น อโฆสะ ๑

๑๐. จงแจก ภควนตุ ศัพท์ ด้วยวิภตติทึ่ ๗ มาดู ๑

๑๐. ได้แจก ภควนตุ ศัพท์ ด้วยวิภตติทึ่ ๗ ดั่งนี้

วิภตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา ที่ ๑	ภควา	ภควนตา ภควนโต
ทุติยา ที่ ๒	ภควนตั	ภควนเต ภควนโต
ตติยา ที่ ๓	ภควตา	ภควนเตหิ ภควนเตภิ
จตุตถิ ที่ ๔	ภควโต	ภควตั ภควนตานั
ปัญจมี ที่ ๕	ภควตา	ภควนเตหิ ภควนเตภิ
ฉัฎฐิ ที่ ๖	ภควโต	ภควตั ภควนตานั
สัตตมี ที่ ๗	ภควติ ภควนเต	ภควนเตสุ
อาลปนะ	ภคว ภควา	ภควนตา ภควนโต